

ЧИСЛІВНИК

КІЛЬКІСНІ ЧИСЛІВНИКИ

§ 70. Відмінювання кількісних числівників

1. Числівник *один, одне (одно), одна* відмінюється так:

Однина чол. і середн. рід		Множина жін. рід	
Н.	один, одне (одно)	одна	одні
Р.	одного	однієї (одної)	одних
Д.	одному	одній	одним
Зн.	= Н. або Р. одне (одно)	одну	=Н. або Р.
Ор.	одним	однією (одною)	одними
М.	...одному (однім)	...одній	...одних

Примітка. У висловах *один до одного* й под. наголос у слові *одного, одному, одній* і т. д. — на першому складі.

2. Інші кількісні числівники відмінюються так:

Н.	два дві	три	чотири
Р.	двох	трьох	чотирьох
Д.	двом	трьом	чотирьом
Зн.	= Н. або Р.	= Н. або Р.	= Н. або Р.
Ор.	двома	трьома	чотирма
М.	...двох	...трьох	...чотирьох

Н.	п'ять	шість
Р.	п'яти, п'ятьох	шести, шістьох
Д.	п'яти, п'ятьом	шести, шістьом
Зн.	п'ять або п'ятьох	шість або шістьох
Ор.	п'ятьма, п'ятьома	шістьма, шістьома
М.	...п'яти, п'ятьох	...шести, шістьох

Н.	сім	вісім
Р.	семи, сімох	восьми, вісьмох
Д.	семи, сімом	восьми, вісьмом
Зн.	сім або сімох	вісім або вісьмох
Ор.	сьома, сімома	вісьма, вісьмома
М.	...семи, сімох	восьми, вісьмох

3. Як *п'ять* або *шість* відмінюються числівники *дев'ять, десять, одинадцять, дванадцять, тринадцять, чотирнадцять, п'ятнадцять, шістнадцять, сімнадцять, вісімнадцять, дев'ятнадцять, двадцять, тридцять*.

4. Складні числівники *п'ятдесят, шістдесят, сімдесят, вісімдесят* відмінюються за таким зразком:

Н.	п'ятдесят
Р.	п'ятдесяти, п'ятдесятьох
Д.	п'ятдесяти, п'ятдесятьом
Зн.	п'ятдесят або п'ятдесятьох
Ор.	п'ятдесятьма, п'ятдесятьома
М.	...п'ятдесяти, ...п'ятдесятьох

5. Складні числівники *двісті, триста, чотириста, п'ятсот, шістсот, сімсот, вісімсот, дев'ятсот* відмінюються за такими зразками:

Н.	двісті	п'ятсот
Р.	двохсот	п'ятисот
Д.	двомстам	п'ятистам
Зн.	двісті	п'ятсот
Ор.	двомастами	п'ятьмастами,
М.	...двохстах	п'ятьомастами ...п'ятистах

6. У складених кількісних числівниках відмінюються всі складові частини: з *чотирьохсот сімдесяти восьми тисяч шестисот п'ятдесяти дев'яти* (гривень).

7. Числівники *сорок, дев'яносто, сто* в родовому, давальному, орудному й місцевому відмінках уживаються з закінченням **-а**: *сорока, дев'яноста, ста*.

8. Збірні числівники *двоє, обоє, троє* в непрямих відмінках мають форми від *два, оба* (давня форма), *три*: *двох, двом..., обох, обом..., трьох, трьом...*

9. Збірний числівник *обидва (обидві)* має в непрямих відмінках такі форми: *обох, обом, обома, на обох*.

10. Збірні числівники *четверо, п'ятеро, шестеро, семеро, восьмеро, дев'ятеро, десятеро, одинадцятро* в непрямих відмінках мають форми відповідних кількісних числівників: *чотирьох, чотирьом..., п'ятьох, п'ятьом..., шістьох, шістьом...* і т. д.

11. Числові назви *тисяча, мільйон, мільярд* відмінюються як іменники.

12. Неозначено-кількісні числівники *кільканадцять, кількадесят* відмінюються як числівник *п'ять*: *кільканадцяти й кільканадцятьох, кількадесятьма й кількадесятьома*.

ПОРЯДКОВІ ЧИСЛІВНИКИ

§ 71. Відмінювання порядкових числівників

1. Числівники, що мають закінчення **-ий**, відмінюються як прикметники твердої групи: *перший (перша, перше), другий, четвертий, п'ятий, шостий, сьомий, восьмий, дев'ятий, десятий, одинадцятий, дванадцятий...*, *двадцятий, тридцятий, сороковий, п'ятдесятий, шістдесятий, сімдесятий, вісімдесятий, дев'яностий, сотий, двохсотий, трьохсотий, чотирьохсотий, п'ятисотий...*, *тисячний, двохтисячний, трьохтисячний (і тритисячний), чотирьохтисячний (і чотиритисячний), п'ятитисячний...*, *мільйонний, двохмільйонний, трьохмільйонний (і тримільйонний), чотирьохмільйонний (і чотиримільйонний), п'ятимільйонний...*; числівник *третій (третья, третье)* відмінюється як прикметник м'якої групи.

2. У складених порядкових числівниках відмінюється остання складова частина: *вісімдесят восьмий, вісімдесят восьмого, тисяча дев'ятсот дев'яносто першого (року), у тисяча дев'ятсот тридцять дев'ятому (році)*.

ДРОБОВІ ЧИСЛІВНИКИ

§ 72. Відмінювання дробових числівників

1. Дробові числівники читаються так: $1/2$ — *одна друга*, $1/3$ — *одна третя*, $1/4$ — *одна четверта*, $5/2$ — *п'ять других*, $2/3$ — *дві треті*, $3/4$ — *три четверті*, $4/3$ — *чотири треті*, $3/5$ — *три п'яті*, $2/7$ — *дві сьомі*, $9/10$ — *дев'ять десятих*.

Відмінюються вони як звичайні числівники: *двом третім, трьома п'ятими; ділити на одну двадцять*.

Половина (1/2), третина (1/3), чверть (1/4), відмінюються як звичайні іменники.

2. Числівники *півтора* (карбованця, відра), *півтори* (тисячі), *півтораста* не відмінюються.

1. У складених кількісних числівниках відмінюються всі складові частини:

- Н. триста вісімдесят сім
- Р. трьохсот вісімдесяти (вісімдесятьох) семи (сімох)
- Д. трьомстам вісімдесяти (вісімдесятьом) семи (сімом)
- З. триста (трьохсот) вісімдесят (вісімдесятьох) сім (сімох)
- О. трьомастами вісімдесятьма (вісімдесятьома) сьома (сімома)
- М. (на) трьохстах вісімдесяти (вісімдесятьох) семи (сімох).

2. У складених порядкових числівниках відмінюється лише останнє слово:

дев'ять тисяч дев'ятсот дев'яносто дев'ятий — ...дев'ятого (дев'ятих), дев'ятому (дев'ятим), дев'ятий (дев'яті), дев'ятим (дев'ятими), на дев'ятому (дев'ятих).

3. У дробових числівниках чисельник відмінюється як кількісний числівник, знаменник — як порядковий:

дві п'яті, двом п'ятим, двома п'ятими; три десятих, трьом десятим, трьома десятими і т. д.

4. Неозначені числівники багато, небагато, кілька, декілька — відмінюються як числівники п'ять, шість (але без паралельних форм):

- Н. кілька, декілька, багато
- Р. кількох, декількох, багатьох
- Д. кільком, декільком, багатьом
- З. Н. або Р.
- О. кількома, декількома, багатьма
- М. (на) кількох, декількох, багатьох

5. Збірні числівники обидва, обидві відмінюються у непрямих відмінках так: обох, обом, обома, (на) обох.

6. Збірні числівники двоє, троє, п'ятеро та ін. — у непрямих відмінках мають форми кількісних числівників (два, три, п'ять).

7. Десятинна кома – як читати

- 5,2 - п'ять цілих дві десятих
- 0,25 - нуль цілих двадцять п'ять сотих
- 6, 125 - шість цілих сто двадцять п'ять тисячних
- 3,0002 - три цілих дві десятитисячних